

Den 3. marts 2025
MIM 09-25

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om udvidelse af anvendelsen for aktivstoffet 1-methylcyclopropen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (Komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at anvendelsesområdet for det godkendte aktivstof 1-methylcyclopropen udvides i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komité sag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at restriktionen om, at stoffet kun må anvendes i lukkede rum, ophæves. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. marts 2025.

Der er godkendt midler med aktivstoffet i Danmark. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner, kommuner, staten eller erhvervet. Miljøstyrelsen vurderer i modsætning til Kommissionen, at der ikke er vist sikker anvendelse ved anvendelse udendørs, for så vidt angår sundhed og miljø, særligt ift. grundvand. Det kan derfor ikke udelukkes, at forslaget vil påvirke beskyttelsesniveauet negativt. Regeringen agter på den baggrund at stemme imod Kommissionens forslag om udvidelse af anvendelsen af 1-methylcyclopropen.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om udvidelse af anvendelsen af aktivstoffet 1-methylcyclopropen jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 7, som fastlægger, at en producent kan indsende en ansøgning om ændring af betingelserne for en godkendelse, og at Kommissionen skal fremsætte et forslag, når vurderingen af dette er foretaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget.

Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 12. marts 2025.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om en ændring af anvendelsen af det godkendte aktivstof 1-methylcyclopropen. Dette stof blev godkendt i 2019 med en restriktion til anvendelse i lukkede rum. Efterfølgende har ansøger indsendt ny dokumentation og søgt om at få fjernet denne restriktion.

Ansøgningen om udvidelse af anvendelsesområdet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under den europæiske fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA), hvor flere EU-staters pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at udvide anvendelsesområdet af aktivstoffet i henhold til forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet en konklusionsrapport over risikovurderingen for aktivstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapport, der hører til forslaget, har vurderingen af den nye dokumentation for aktivstoffet ud fra de i bilag II angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at aktivstoffet opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at der ifølge Kommissionen ikke er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
1-methylcyclopropen	Aktivstoffet er godkendt som vækstregulator til at forsinke modning af æbler efter høst i lukkede lagerrum. Anvendelsesområdet skal udvides til brug til kernefrugt på friland.

Når aktivstoffer er godkendt i henhold til forordning 1107/2009, er det efterfølgende en national opgave at tage stilling til, om de plantebeskyttelsesmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i den pågældende stat. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte "ensartede principper" samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen. Denne vurdering er sammenfattet i den vurderingsrapport, som er knyttet til forordningsforslaget.

Når medlemsstaterne efterfølgende skal vurdere plantebeskyttelsesmidler indeholdende stoffet, skal der ifølge udkastet til vurderingsrapporten for nogle stoffer tages særligt hensyn til visse risici. Det kan for eksempel være risikoen for udvaskning til grundvandet af aktivstoffet og dets

nedbrydningsprodukter, risiko for vandmiljøet, eller risiko for sprøjteførere. Det vil endvidere være angivet, at der om nødvendigt skal indføres risikobegrænsende foranstaltninger.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstoffet 1-methylcyclopropen er godkendt i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark. Der er godkendt plantebeskyttelsesmidler indeholdende 1-methylcyclopropen i Danmark til at forsinke modning af æbler efter høst i lukkede lagerrum, samt behandling af potteplanter og afskårne blomster i lukkede rum.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil anvendelsesområdet for 1-methylcyclopropen blive udvidet, så det ikke længere kun er tilladt at anvende stoffet i lukkede rum. Uanset om udvidelsen af anvendelsesområdet bliver vedtaget eller ej, vil stoffet fortsat være opført på bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009, for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vil kun have mindre erhvervsøkonomiske konsekvenser, hvis der søges om godkendelse af midler indeholdende 1-methylcyclopropen til nye anvendelser i Danmark. Godkendelser af midler er gebyrbelagte, og vil derfor medføre mindre omkostninger for ansøgeren. Hvis et middel godkendes til nye anvendelser, må det antages, at det har positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervet.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter, som følger af EU-retsakter, afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om udvidelsen af anvendelsesområdet kan påvirke beskyttelsesniveauet negativt, da Miljøstyrelsen ikke mener, at der er vist sikker anvendelse for de nye anvendelsesområder. Fremtidige konsekvenserne for beskyttelsesniveauet i Danmark ved en udvidelse af anvendelsesområdet i henhold til forordning 1107/2009, vil afhænge af, om der konkret søges om nye godkendelser af midler med det pågældende aktivstof i Danmark til nye anvendelsesområder, og af den efterfølgende nationale vurdering af, om midlerne kan godkendes under danske forhold til disse formål.

EU-vurderingen har vist, at 1-methylcyclopropen ikke skal klassificeres for sundhedseffekter. 1-methylcyclopropen er af lav akut giftighed, og det vurderes ikke at være hud- eller øjenirriterende eller allergifremkaldende. Stoffet skader ikke arveanlæggene, er ikke kræftfremkaldende og det er ikke skadeligt for forplantningsevnen eller fosterskadende. Der er ikke tegn på, at 1-methylcyclopropen er hormonforstyrrende.

Risikovurderingen har vist, at der er sikker anvendelse for sprøjteførere, arbejdstagere, naboer og forbipasserende.

På det nuværende datagrundlag kan det ikke udelukkes, at nedbrydningsproduktet methallyl-alkohol udvasker i koncentrationer over grænseværdien på 0,1 µg/L. Der mangler desuden data for methallyl-alkohol i forhold til eventuelle sundhedseffekter.

Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår sundhed i forhold til mulige overskridelser af grænseværdien i grundvand.

EU-vurderingen har vist, at 1-methylcyclopropen skal miljøfareklassificeres som akvatisk kronisk kategori 3. Det skal mærkes med "H412: Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger".

1-methylcyclopropen er under miljømæssigt relevante forhold en gas, men det konkluderes i EU-vurderingen, at aktivstoffet kan nå jorden og danne et enkelt nedbrydningsprodukt: Methallyl-alkohol. Der mangler data til at adressere dannelse af nedbrydningsproduktet fra aktivstoffet og dets nedbrydning og binding i jord. Grundvandsmodelleringen (med konservative antagelser på grund af manglende data) for anvendelse på friland i æbler viser, at nedbrydningsproduktet udvasker i koncentrationer langt over grænseværdien på 0.1 µg/L.

Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er vist sikker anvendelse, for så vidt angår grundvand.

EU-vurderingen har vist, at der er sikker anvendelse i forhold til fugle, pattedyr, ikke-mål leddyr og ikke-mål planter. Der mangler data til at færdiggøre risikovurderingen af nedbrydningsproduktet methallyl-alkohol for vand- og jordlevende organismer, og der mangler kronisk data til at færdiggøre risikovurdering af aktivstoffet for bier.

Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke er vist sikker anvendelse i forhold til vandorganismer, jordlevende organismer, og bier.

Miljøstyrelsen er uenig med Kommissionen i, at der er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte nye anvendelsesområder, da der ikke er tilstrækkeligt med data til at vise sikker anvendelse for sundhed, miljø og grundvand.

Det vurderes derfor i modsætning til Kommissionen, at de nye anvendelsesområder af stoffet ikke opfylder kriterierne for godkendelse i henhold til i artikel 4, stk. 1-4 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler. Det vil sige, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår sundhed, miljø og grundvand for anvendelse af 1-methylcyclopropen udendørs.

Høring

Sagen har været i høring i EU-Miljøspecialudvalget. Der er ikke kommet høringssvar.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det vurderes, at der ikke er vist sikker anvendelse til de nye anvendelsesområder for aktivstoffet 1-methylcyclopropen. Regeringen agter på denne baggrund at stemme imod forslaget om udvidelse af anvendelsesområdet til også at omfatte udendørs anvendelse.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om udvidelse af anvendelsesområdet for 1-methylcyclopropen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. I januar 2019 blev der oversendt et rammenotat om den fornyede godkendelse af 1-methylcyclopropen, hvor Danmark støttede den fornyede godkendelse med en restriktion til kun at anvende stoffet i lukkede rum.